

Svetové evanjelium alebo evanjelizovaný svet?

Ján P. Strumilowski, OCist.

18. novembra 2021 ✝ Cirkev

Zdroj: Pxfuel

Dušpastierska činnosť Cirkvi má viesť človeka k tomu, aby prijal evanjelium. Je v tom veľa pravdy – čo by sme mali z evanjelia, keby bolo pre ľudí nezrozumiteľné? Dnešná pastoračná paradigma, podľa ktorej cieľom ohlasovania je človek v jeho kultúre a mentalite, však, žiaľ, určuje podobu formy, do ktorej sa má učenie vtesnať.

Vzhľadom na rastúci rozpor medzi tým, čo hlása evanjelium, a spôsobom života moderného človeka sa čoraz častejšie vynára otázka, či netreba evanjelium „dopasovať“ k človeku. Pretože pre moderného človeka je evanjelium vraj príliš archaické a náročné, treba ho upraviť a zjemniť, aby viac zodpovedalo dnešnej dobe a bolo pre ľudí príťažlivejšie.

Pri takomto pokušení sa však musíme pýtať, aký osoh by bol z evanjelia prispôsobeného človeku? Mohlo by takéto evanjelium ešte priniesť človeku niečo, čo nemá? Dokázalo by ho premeniť? A má nás evanjelium vôbec premieňať, alebo si už myslíme, že meniť by sa malo evanjelium tak, aby nám dokonale vyhovovalo?

Odpoveď na ľudské túžby?

Cieľom dušpastierstva je prinášať evanjelium svetu. Svet sa však od evanjelia líši. Preto je potrebné odovzdávať evanjelium tak, aby zostal zachovaný jeho nadpozemský charakter a mohlo premeniť svet.

Dnes nie je zriedkavé úsilie urobiť evanjelium od začiatku absolútne prijateľné pre tento svet. Je pravda, že potom dosiahneme určitú konzistentnosť, ale bude evanjelium ešte evanjeliom? Takéto pokušenie môže vzniknúť práve z prehnanej snahy ukazovať svetu, že evanjelium nie je cudzie; že predsa evanjelium i Cirkev, ktorá ho prináša, sa veľmi nelíšia od sveta, pretože je viac toho, čo nás spája, než čo nás odlišuje.

Dnes sa teda usilujeme dokázať, že evanjelium v skutočnosti hlása to, čo bolo vždy skryté v ľudskom srdci. Evanjelium sa čoraz viac chápe ako odpoveď na ľudské túžby, pričom sa obchádzajú otázky, ako je potreba sebazapierania, náuka kríža či boj proti hriechu.

Odstránme teda nároky i kríž a evanjelium prestane byť cudzie! Ale načo potom vlastne bude? Bude mať svetu ešte čo ponúknuť?

Ilúzia pohodového kresťanstva

V Cirkvi musí byť princípom dušpastierstva osoba Ježiša Krista. Pastoračná starostlivosť by mala byť v skutočnosti zameraná na obnovenie jednoty človeka s Bohom. V Kristovi, prostredníctvom vtelenia, skutočne došlo k absolútnemu spojeniu božstva a ľudstva. Kristus je večný Boží Syn, ktorý prijal ľudské telo.

Teológia nás učí, že v Kristovi sú dve vôle: božská a ľudská. To však neznamená, žeby v ňom bol nejaký rozpor. Kristova ľudská vôľa je úplne podriadená a v súlade s jeho božskou vôľou. Vďaka tejto podriadenosti však nebola pohltená. Zvlášť dramaticky a pravdivo to vidíme v Ježišovej modlitbe v Getsemanskej záhrade. Jeho ľudská vôľa sa chveje, jeho ľudská prirodzenosť skutočne prežíva strach, jeho strach je skutočný. Avšak ľudská vôľa, úplne zjednotená s vôľou Otca, sa mu podriaďuje.

Tak aj v samotnom Ježišovi vidíme napätie. Nie je to pre nás znak, že ono v našom svete bude vždy prítomné a že nie je možné dosiahnuť takú integráciu Božieho slova a ľudskej prirodzenosti, v ktorej by bola ľudská prirodzenosť vnímavá na to, čo prichádza zhora? Že hľadanie príjemného kresťanstva, kresťanstva bez kríža, kresťanstva, ktoré by zodpovedalo našim ľudským túžbam a dosiahlo by integráciu bez drámy obety, je len ilúzia?

Konkrétnejšie povedané, ak nachádzame napätie v Kristovi, najčistejšom, bezhriešnom, absolútne konzistentnom v sebe samom, v ktorom je dokonale zjednotené ľudské a božské, potom musí byť obrovským nedorozumením dušpastierstvo, ktoré by človeka nestavalo do podobného stavu napätia, čiže ktoré si nevyžaduje obetovanie toho, čo je naše a ľudské.

Zdroj: Flickr

Príťažlivosť alebo pravda?

A predsa, o to sa usiluje mnoho dušpastierov, ktorí sa zamýšľajú nad tým, ako urobiť evanjelium príťažlivým. Je to však ten správny cieľ? Má byť evanjelium príťažlivé a vzrušovať svojou príťažlivosťou, alebo má byť PRAVDIVÉ a to, čo nás bude vzrušovať, je zjavená pravda, ktorú nám svet nemôže dať, ale ktorá je taká silná, že stojí za to, aby sme si pre ňu prebudovali vlastné túžby, snahy a želania, aj keď to bolí?

Či teda tým, že prispôsobujeme evanjelium našej prirodzenosti, nezrádzame Pravdu, ktorá môže premeniť našu prirodzenosť?

Zo samotného evanjelia je zrejmé, že nie je nástrojom, ktorý by viedol k naplneniu našich snov. Ľudská dokonalosť nie je čosi, čo sme si svojvoľne stanovili a vytvorili, ale čosi, čo Boh plánuje a chce. Boh je autorom ľudskej existencie, takže jeho činnosť a jeho slovo nie sú len nástrojom, ale programom a cestou k cieľu; ba čo viac, On určuje aj formu cieľa.

Evanjelium nie je čarovný nástroj na naplnenie našich túžob, ale pravda o skutočnom ciele človeka a o ceste, ktorá k nemu vedie. Ak ho budeme prispôsobovať našim čisto ľudským túžbam a snom, nevyhnutne zradíme evanjelium a uzavrieme pred človekom pravý cieľ ľudskej existencie, ktorý stanovil Boh.

Jan P. Strumiłowski OCist – cisterciánsky mních v opátstve Jędrzejów, habilitovaný doktor teologických vied.

© Všetky práva vyhradené. Článok bol prebraný z *Polonia Christiana*.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/svetove-evanjelium-alebo-evanjelizovany-svet/>